

Музей
Голодомору

2022

РІЧНИЙ ЗВІТ

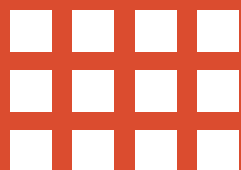

Фото: Dmytro Vaha

РОБОТА МУЗЕЮ В УМОВАХ ВІЙНИ

Робота Музею, як і життя кожного українця, була поділена на до та після 24 лютого 2022 року. Війна стала найскладнішим викликом для музею, який нам вдалося пройти з честю та зробити наш голос сильнішим.

24 лютого, у день початку повномасштабного вторгнення російських окупантів в Україну, експозиційна зала Музею припинила прийом відвідувачів із міркувань безпеки. Але незважаючи на це, роботу Музею як організації не було зупинено.

4 серпня роботу Зали пам'яті було відновлено, наш заклад знову почав приймати відвідувачів. Упродовж року територію Музею Голодомору (в тому числі Залу пам'яті) відвідали 87 961 особа.

Музей уперше в своїй історії розпочав роботу над тим, щоб зібрати докази військових злочинів та історії жертв російської агресії. З літа Музей Голодомору почав збирати російські пропагандистські друковані матеріали, які поширювалися як у РФ, так і на окупованих територіях. Ці матеріали будуть вивчені істориками та експертами як докази злочинів Росії.

Рік повномасштабної війни також суттєво вплинув на громадську думку українців. Понад 90% громадян України вважають, що Голодомор 1932-1933 років був геноцидом.

ЛЕСЯ ГАСИДЖАК

В. о. генерального директора
Національного музею Голодомору-геноциду

87 961

осіб відвідало територію Музею
Голодомору упродовж року

понад 90%

громадян України вважають,
що Голодомор 1932-1933 років
був геноцидом

Александр Вінербергер

Плівкова камера Leica, яка зафіксувала події

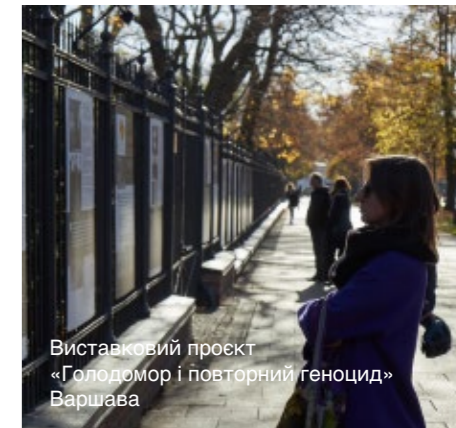
ВИСТАВКИ ТА ПОДІЇ

ГОЛОВНОЮ ЕКСПОЗИЦІЄЮ РОКУ СТАЛА «LEICA, ЩО БАЧИЛА ГОЛОДОМОР». УНІКАЛЬНА ВИСТАВКА ДО 90-Х РОКОВИН ГОЛОДОМОРУ МАЛА ТАКУ ПОПУЛЯРНІСТЬ, ЩО ПРОВОДИЛАСЯ ДВІЧІ.

Понад двадцять — таку кількість різних публічних заходів та виставок провів Музей у 2022 році.

Починаючи від пресконференцій і онлайн-презентацій наукових досліджень та закінчуючи масштабними унікальними виставками, які відвідали тисячі українців.

Крім того, Музей взяв участь в організації одразу кількох виставок та заходів за кордоном.

Виставковий проєкт «Голодомор і повторний геноцид» Варшава

ПРОТЯГОМ РОКУ БУЛО ОРГАНІЗОВАНО ПОКАЗИ ВИСТАВОК У ТАКИХ КРАЇНАХ:

Польща

Албанія

Румунія

Велика Британія

Ірландія

Німеччина

США

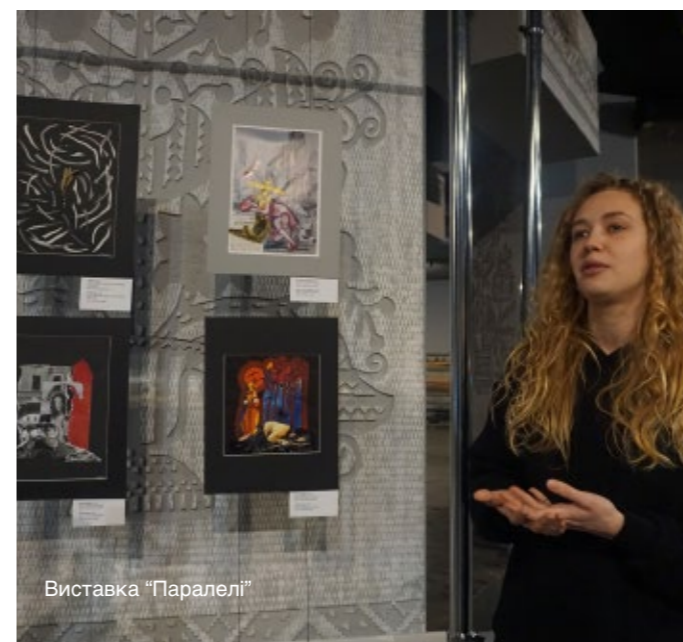
Люксембург

Туреччина

Литва

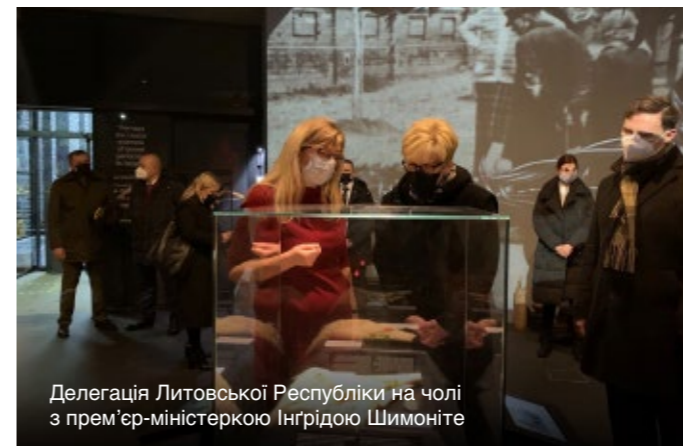
Виставка "Паралелі"

Вистава "Син"
Театральна майстерня "Погляд"

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ТА ДЕЛЕГАЦІЇ

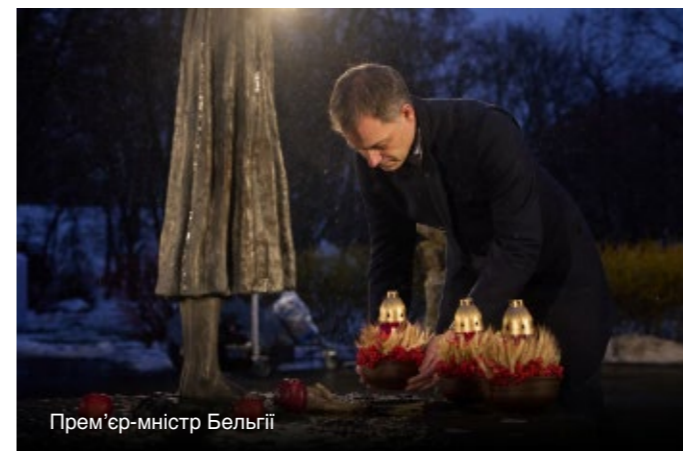
Голос України, української дипломатії та культури в світі у 2022 році став значно гучнішим. Починаючи з січня, наш Музей відвідали 26 міжнародних делегацій, що склалися з президентів, прем'єр-міністрів, міністрів закордонних справ, послів та депутатів двох десятків країн світу — від держав ЄС до африканських країн.

Делегація Литовської Республіки на чолі з прем'єр-міністеркою Інґрідою Шимоніте

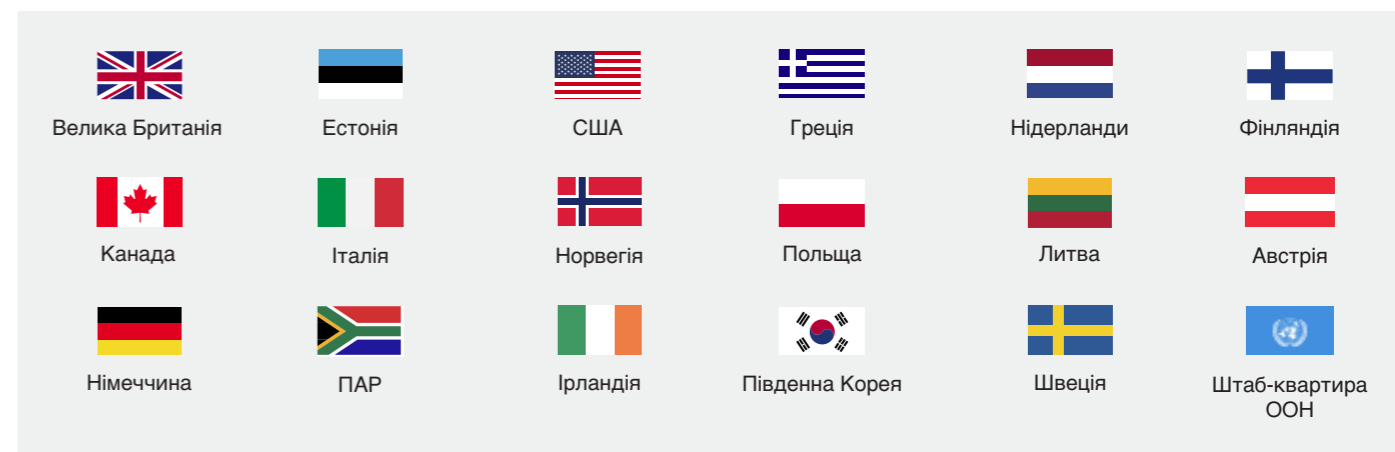
Глава держави Греції Katerina Sakellaropoulou

Прем'єр-міністр Бельгії

Міністр закордонних справ Нідерландів

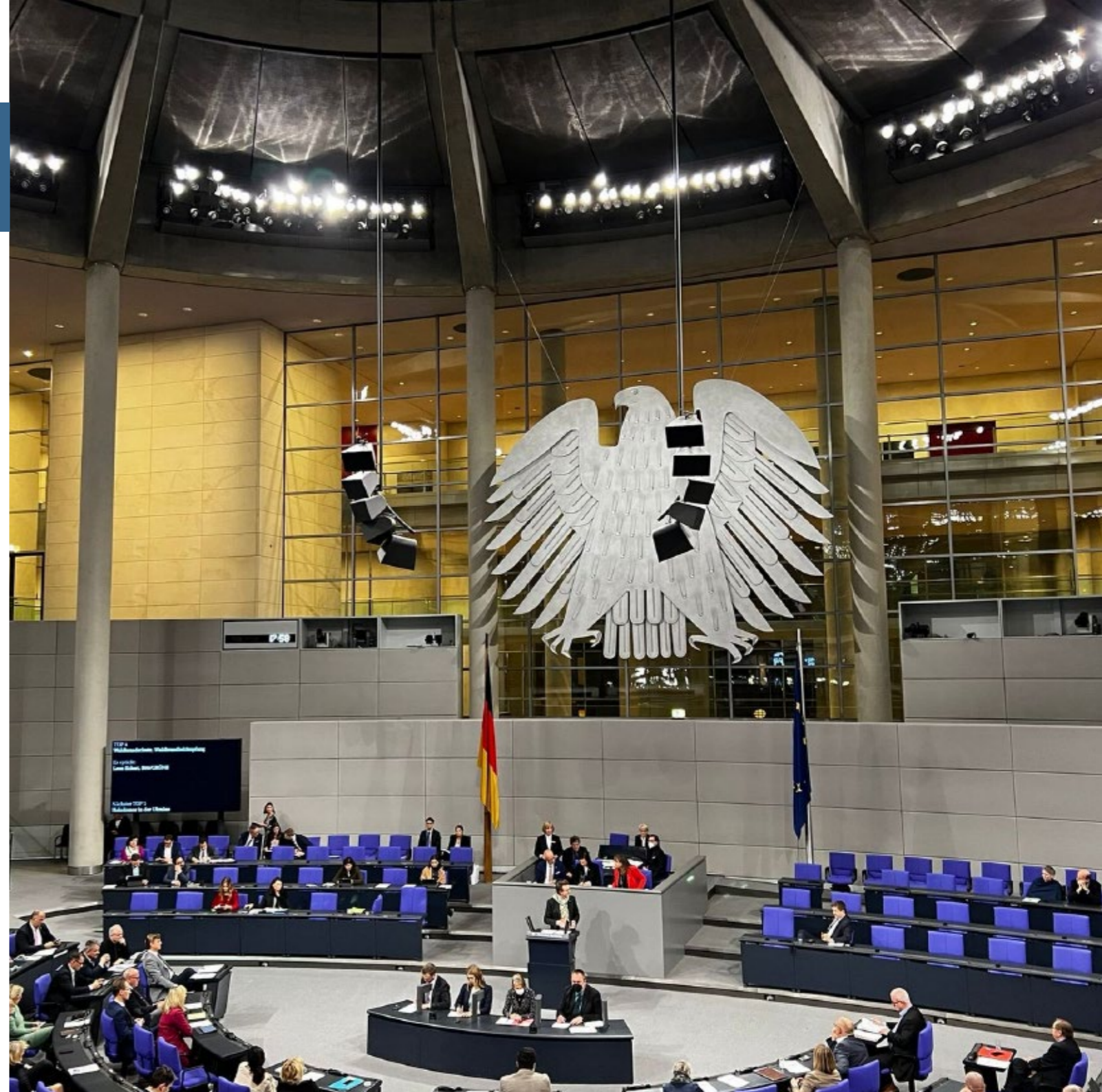

ВИЗНАННЯ ГОЛОДОМОРУ АКТОМ ГЕНОЦИДУ

На тлі актуалізації українознавчої тематики за кордоном у 2022 році та зусиллям української дипломатії, наукової та культурної сфер, відбулося серйозне поповнення списку країн, які визнали Голодомор 1932—1933 років актом геноциду.

У 2022 РОЦІ ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ НАЙВИЩОГО РІВНЯ, ЯКИМИ ОСТАТОЧНО ГОЛОДОМОР БУЛО ВИЗНАНО ГЕНОЦИДОМ ЗАТВЕРДИЛИ В ЧЕХІЇ, ІРЛАНДІЇ, МОЛДОВІ, ФРН ТА ЧИЛІ.

Знаковим стало визнання Голодомору актом геноциду Бундестагом, оскільки дискусія з цього питання тривала останні кілька років.

СУЧАСНИЙ ГЕНОЦИД

2 березня Музей опублікував відкриту заяву, де вперше запропонував розцінювати дії російських окупантів в Україні як новий геноцид. Цю позицію ми відстоювали та підтримували протягом усього року. Музей закликав до розслідування злочинів Путіна та Росії у Міжнародному суді в Гаазі.

Навесні 2022 року, коли стало відомо, що Росія краде та вивозить українське зерно, — Музей приєднався до інформаційної кампанії, спрямованої на висвітлення злочинних дій РФ та протидію їм.

У 2022 РОЦІ БУЛО УХВАЛЕНО РІШЕННЯ ПРО СТВОРЕННЯ ОКРЕМОГО ВІДДІЛУ ПРИ МУЗЕЇ ГОЛОДОМОРУ, ЯКИЙ ВІЗЬМЕТЬСЯ ЗА ВИВЧЕННЯ РІЗНОСТОРОННІХ АСПЕКТІВ НОВОГО ГЕНОЦИДУ УКРАЇНЦІВ.

Музей публікував звернення до іноземних держав, звертався до культурних та правозахисних організацій із закликами визнати дії Росії в Україні геноцидом.

У 2022 РОЦІ ВІДПОВІДНІ РЕЗОЛЮЦІЇ УХВАЛИЛИ:

						
Польща	Естонія	Латвія	Канада	Литва	Чехія	Ірландія

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ

День пам'яті жертв Голодомору-геноциду у 2022 році проходив у максимально складних умовах. Пік ракетних атак росіян та віялові відключення світла припали якраз на листопад. Попри це, нам вдалося провести й пам'ятні заходи біля Музею, і максимально поширити інформацію про акцію «Свічка пам'яті», до якої небайдужі могли приєднатися у себе вдома, на робочому місці чи в будь-яких умовах.

Всупереч безпековим загрозам, в акції пам'яті біля Музею традиційно взяв участь Президент України Володимир Зеленський, перша леді Олена Зеленська, Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, а також Прем'єр-міністр Королівства Бельгія Александр Де Кроо та Прем'єр-міністр Литовської Республіки Інґріда Шимоніте.

ОСВІТА

Освіта є важливим напрямом роботи як самого Музею, так і тематики вивчення Голодомору в цілому. Так, у 2022 році нам вдалося реалізувати близько 10 унікальних освітніх активностей, багато з яких багаторазово повторювалися протягом року. Серед них:

- Інтерактивна екскурсія «Схованка» (для дітей 6–12 років);
- Освітнє заняття «Погляд в історію крізь фото» (для 5–8 класів);
- Інтерактивний урок для 9–11 класів «Історія одного щоденника»;
- Тренінг «У пошуках права» (для підлітків 10–14 років).

У сучасних реаліях дуже важливо розширювати освітні продукти в онлайн просторі. Так, у нас продовжував працювати створений раніше екскурсійно-історичний мобільний додаток Track Holodomor History.

СЕРЕД НОВИНОК — ВІДЕОЕКСКУРСІЯ ДЛЯ ШКОЛЯРІВ 1-5 КЛАСІВ З ЕЛЕМЕНТАМИ ПІСОЧНОЇ АНІМАЦІЇ, ПІД ЧАС ЯКОЇ МОЖНА ОЗНАЙОМИТИСЬ З ЕКСПОЗИЦІЄЮ МУЗЕЮ ТА ДІЗНАТИСЯ ПРО ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ.

15
ВІДЕОЕКСКУРСІЙ
ДЛЯ 310 ОСІБ

4
ІНТЕРАКТИВНІ
УРОКИ «ГЕНОЦИД —
ЩО ЦЕ?» ДЛЯ
107 СЛУХАЧІВ

12
ОСВІТНІ ЗАНЯТЬ
ПРИУРОЧЕНИХ
ДО МІЖНАРОДНОГО
ДНЯ МУЗЕЇВ

4
ОСВІТНІ ТРЕНІНГИ
«У ПОШУКАХ ПРАВА»
ДЛЯ 67 СЛУХАЧІВ

4
ІНТЕРАКТИВНІ УРОКИ
«ІСТОРІЯ ОДНОГО
ЩОДЕННИКА»
ДЛЯ 90 СЛУХАЧІВ

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Наукова та дослідницька діяльність Музею у 2022 році була представлена роботою над збірниками документів, монографій, упорядкуванням збірника матеріалів конференції та роботою над науковими статтями.

У 2022 РОЦІ НАШІ НАУКОВЦІ ПРОДОВЖИЛИ ПРАЦЮВАТИ НАД МОНОГРАФІЄЮ «МАСОВИЙ ШТУЧНИЙ ГОЛОД 1921-1923 РР. В УКРАЇНІ» ТА «ЗАПЕРЕЧЕННЯ ГОЛОДОМОРУ». ПРОВОДИЛАСЯ РОБОТА НАД 14 НОВИМИ НАУКОВИМИ СТАТТЯМИ ПРО МАСОВІ ШТУЧНІ ГОЛОДИ ТА ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД В УКРАЇНІ.

Працівники Музею організували VI Міжнародну науково-практичну конференцію «Геноцид як зброя у боротьбі проти української нації в ХХ-ХХІ ст.: інтердисциплінарні підходи», взяли участь у наукових конференціях «Епоха Голодомору» та «Україна і Європа: спільність історичної долі», круглих столів, науково-популярних заходах з тематики Голодомору та історії України загалом.

Здійснювалась робота з пошуку та систематизації інформації про 25 місць масового поховання жертв Голодомору, також тривала робота з наповнення Народної книги пам'яті іменами нововиявлених жертв Голодомору-геноциду.

ВІДНОВЛЕННЯ ПАМ'ЯТІ ТА ФОНДИ МУЗЕЮ

2022 став роком, коли питання відновлення і збереження історичної пам'яті знову постало максимально гостро.

Музей підтримував ініціативи щодо декомунізації назв вулиць у різних містах України, а також щодо демонтажу пам'ятників, у тому числі винуватцям та організаторам Голодомору в Україні. У містах Вінниця, Київ, Полтава Кропивницький та Кременчук, замість радянських назв вулиць з'явилися вулиці Гарета Джонса та Уласа Самчука.

Фонди Музею продовжували наповнюватись унікальними артефактами.

ТАК, У 2022 РОЦІ НАМИ БУЛИ ОТРИМАНІ УНІКАЛЬНІ ФОТОГРАФІЇ, ЛИСТИ, АРХІВИ, КНИЖКИ ТА РЕЧІ ПЕРІОДУ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ.

ДОСТУПНІСТЬ | ВОЛОНТЕРИ

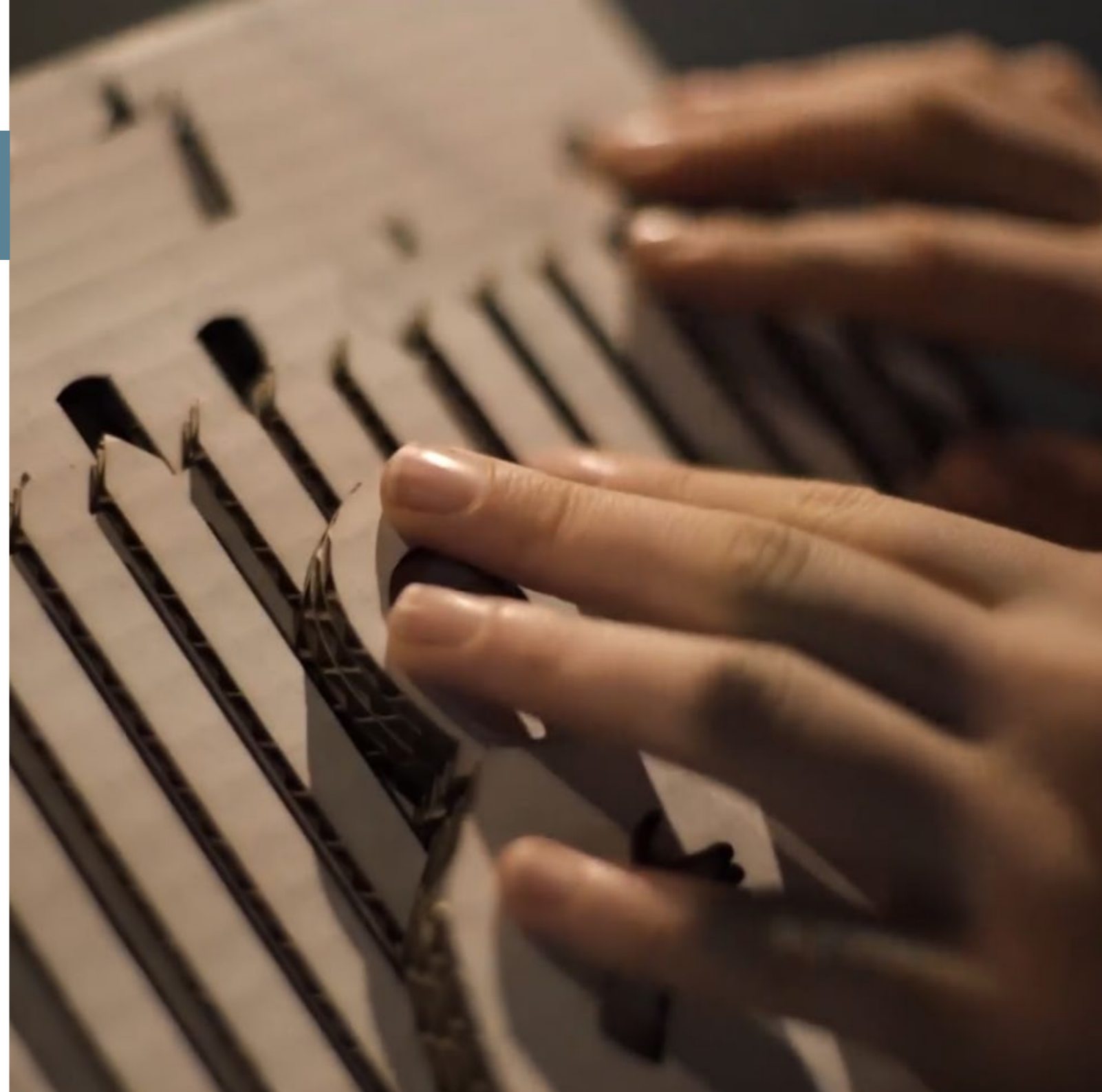

«Inclusive Travels in Ukraine: Доступність музеїв України» вже кілька років поспіль високо оцінює безбар'єрність та доступність нашого Музею. Головний інформаційний ресурс Музею — сайт holodomormuseum.org.ua адаптований та відповідає міжнародним стандартам вебдоступності WCAG.

У 2022 році освітньо-екскурсійний відділ закінчив роботу над оновленою аудіоекскурсією для відвідувачів, що мають порушення зору, яка дозволяє ознайомитись зі змінами, що відбулись після реекспозиції музею.

Крім того, працюють та регулярно оновлюються онлайн-інструменти Музею, які допомагають людям з інвалідністю ознайомитися з нашою роботою, до прикладу: нові онлайн-лекції та відеоекскурсія жестовою мовою.

ЗАГАЛОМ ЗА РІК ПРОВЕДЕНО 225 ОНЛАЙН-АКТИВНОСТЕЙ ДЛЯ 3 438 ОСІБ.

ПАРТНЕРСТВО ТА СПІВПРАЦЯ

ПОПРИ ВСІ СКЛАДНОЩІ У 2022 РОЦІ МУЗЕЮ ВДАЛОСЯ ПРОДОВЖИТИ ТА РОЗШИРИТИ СПІВПРАЦЮ З БАГАТЬМА ПАРТНЕРАМИ, ЯК В УКРАЇНІ, ТАК І В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ.

Ми проводили спільні проєкти та заходи з Бінгемтським університетом (США), німецьким театром Futur3, Міжнародним фестивалем документального кіно про права людини Docudays UA, Міжнародною неурядовою організацією World Heritage Watch (World Heritage Watch), Федеральним фондом з вивчення комуністичної диктатури у Східній Німеччині.

2022 року українські музеї та культурні установи отримували велику підтримку від міжнародної спільноти та колег з-за кордону. Музей Голодомору не є винятком. Протягом року нам передавали електрогенератори, спеціальні інструменти, бокси для зберігання експозиції та багато іншої допомоги від колег з різних країн світу.

20 ГРУДНЯ В.О. ГЕНЕРАЛЬНОГО ДИРЕКТОРА НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ ЛЕСЯ ГАСИДЖАК ПІДПИСАЛА МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ З МУЗЕЯМИ ПОЛЬЩІ, ЛАТВІЇ, ЛИТВИ ТА ЕСТОНІЇ.

MUZEUM
PAMIĘCI
SYBIRU

VABAMU

LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS

THE GENOCIDE AND RESISTANCE
RESEARCH CENTRE OF LITHUANIA

Протягом року представники Музею взяли участь у кількох міжнародних зустрічах, серед яких — зустріч з представниками музеїв, що розповідають про злочини комуністичного режиму в Білостоці (Польща), зустріч учасників Платформи європейської пам'яті та сумління у Вроцлаві та наукова конференція «Діалог двох культур» у Варшаві.

МУЗЕЙ У ЗМІ ТА ІНТЕРНЕТІ

BBC

ALJAZEERA

DW Deutsche Welle

ARD

ORF

NHK

NBC NEWS

1+1

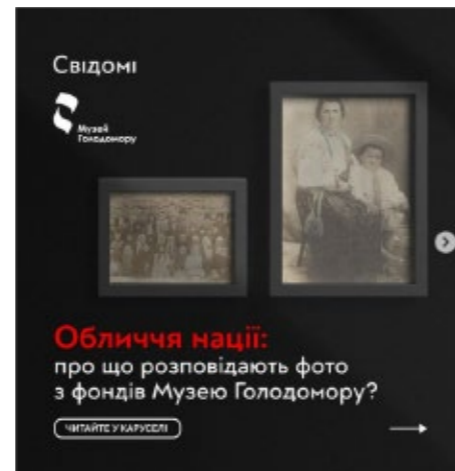
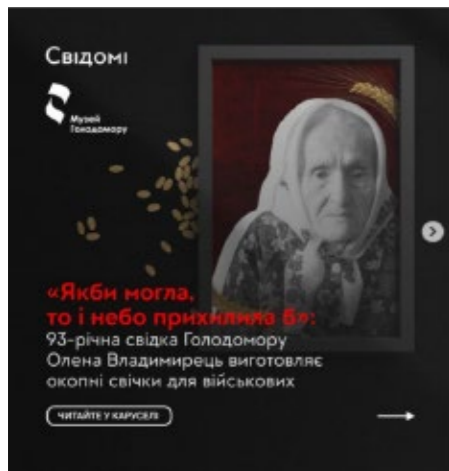
Бабель

Expresso

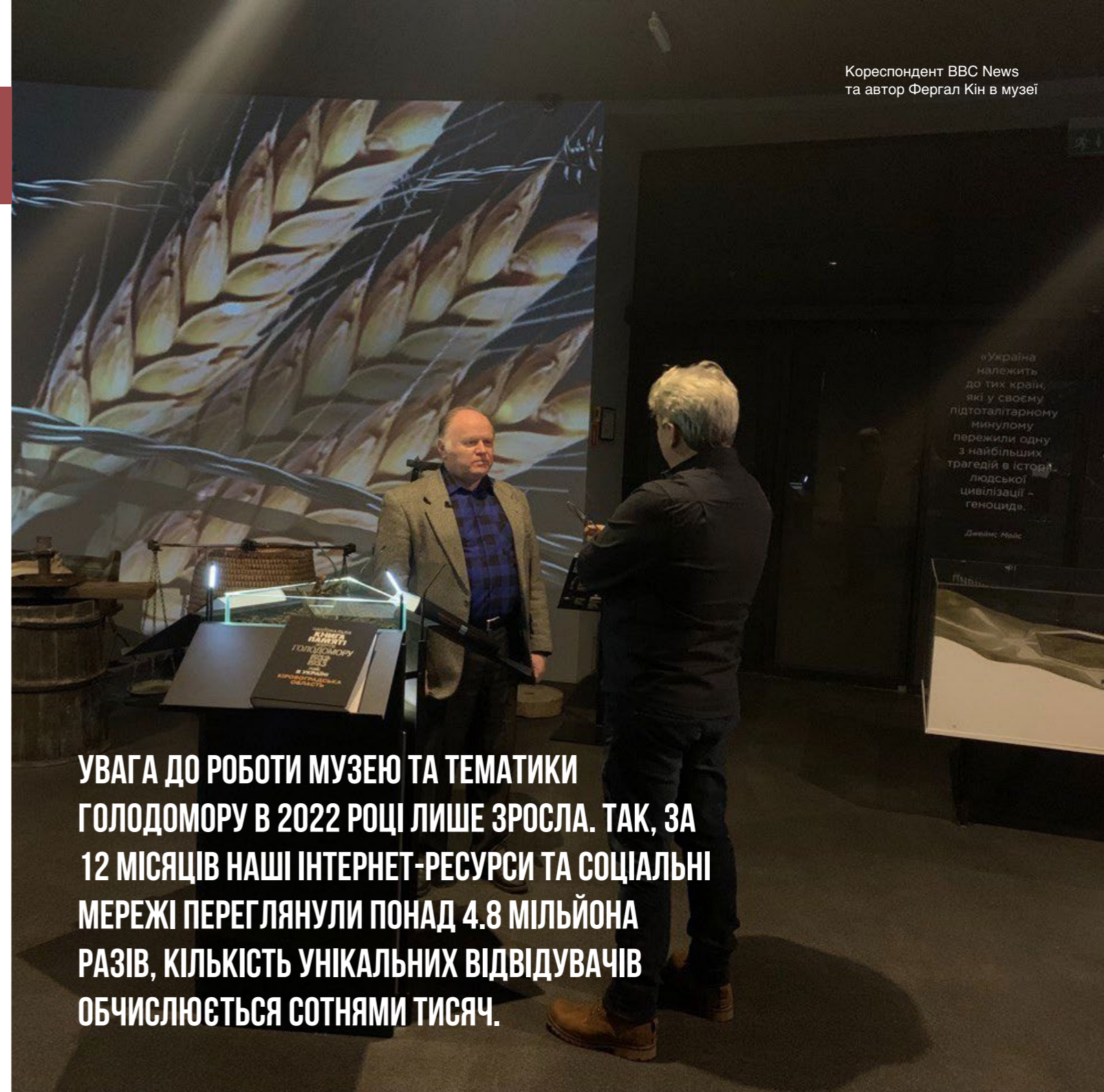
СУСПІЛЬНЕ
МОВЛЕННЯ

Водночас Музей допомагав готувати сюжети про Голодомор для багатьох українських та іноземних ЗМІ. Серед них — BBC, Aljazeera, Deutsche Welle, ARD (найбільший телерадіоконсорціум Німеччини), ORF (австрійський суспільний мовник), NHK (японський суспільний мовник), NBC News (один із найбільших телеканалів в США); Exspresso (найбільша португальська газета), «1+1», «Суспільне», «Бабель».

Музей запустив спільний проєкт з онлайн-медіа «Свідомі», в рамках якого ми розповіли на аудиторію в сотні тисяч читачів про реальні причини та ціну «українізації» 1920-х та початку 30-х років.

Кореспондент BBC News
та автор Фергал Кін в музеї

УВАГА ДО РОБОТИ МУЗЕЮ ТА ТЕМАТИКИ ГОЛОДОМОРУ В 2022 РОЦІ ЛИШЕ ЗРОСЛА. ТАК, ЗА 12 МІСЯЦІВ НАШІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ТА СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ПЕРЕГЛЯНУЛИ ПОНАД 4.8 МІЛЬЙОНА РАЗІВ, КІЛЬКІСТЬ УНІКАЛЬНИХ ВІДВІДУВАЧІВ ОБЧИСЛЮЄТЬСЯ СОТНЯМИ ТИСЯЧ.

HOLODOMORMUSEUM.ORG.UA

HolodomorMuseum

@holodomormuseum

The Holodomor Museum | Музей Голодомору

@holodomormuseum

@holodomormuseum